

Bulletin pro příznivce asistenčních psů

4/2020

Helppsík

Obecně prospěšná společnost Helppes – Centrum výcviku psů pro postižené o. p. s.® vám letos nabízí své čtvrté číslo čtvrtletníku Helppsík. Během předchozích měsíců jsme stihli spoustu věcí...

KALENDÁŘ Helpes 2021

Koupí našeho nástěnného kalendáře (30×40 cm) podpoříte projekt Pomoc přichází na čtyřech tlapkách.

Udělejte radost sobě, rodině, přátelům či kolegům a podpořte zároveň dobrou věc. Kalendář určitě potěší i jako vánoční dárek. Cena jednoho kalendáře je 494,40 Kč včetně poštovného.

Super den 2020

I v tomto pro mnohé z nás obtížném roce 2020 se našlo pár dní, kdy bylo možné se radovat a užívat si společenského života. Jedním z takových dní byla nejen pro Helpes tým sobota 19. září.

Pod záštitou radního městské části Praha 5, JUDr. Petra Lachnita se uskutečnil již 18. ročník slavnostní promoce asistenčních, signálních a vodicích psů. Celý program byl veden pod taktovkou našeho nenahraditelného moderátorského tria: Patricie Pagáčová, Jan Čenský a Miroslav Konvalina.

Přípravy na letošní Super den se nesly v duchu velké nejistoty. Domluvit s našimi patrony datum na promoce bylo velice obtížné, protože i jim se měnily plány téměř z minuty na minutu. Když už to vy-

*Marta Kubišová a slečna Michaela
s královským pudlem Gwaylo*

*Jakub Kohák
s Danielou a Adirou*

*Leona Šenková
s Nikolkou a Freiddie*

padalo úspěšně, tak nám je doma těsně před dnem „osudným“ uvěznila nelítostná, bohužel však v dnešní době nezbytná, karanténa. Také se stále měnila vládní opatření, takže nikdo do poslední chvíle netušil, zda se nám povede udržet tradici, a Super den tak bude moci oslavit svou plnoletost.

Hvězdy nám přály a třetí zářijovou sobotu se hodil celý Helpes do gala. Jako každý rok byl program rozdělen na dvě promoce. V první promoci bylo osm helpsích

andělů a v druhé sedm. V číslech jsme tedy letos předali patnáct Helpsíků, z toho šest flat coated retrívů, dva labradorské retrívry, dva německé ovčáky (*jeden z nich na fotografii se svým patronem zpěvákem Viktorem Sodomou*), jednoho pudla, jednoho labradoodla, jednoho zlatého retrívra, jednoho portugalského vodního psa a jednu border kolii. Stejně jako rozmanitost plemen našich studentů, jsou rozmanité i handicapy jejich páníčků.

Letos skládali přísahu a olíznutím žezla stvrzovali svůj slib dva vodící psi, dva asistenti pro osoby s posttraumatickou stresovou poruchou, čtyři asistenti pro osoby na vozíku, dva asistenční canisterapeutičtí psi, jeden signální pes pro kardiačku, dva asistenti pro osoby

s kombinovaným handicapem a dva asistenti pro osoby s poruchou autistického spektra.

Veselí začalo již na první promoci, kdy se náš Lucky rozhodl, že sice přísahá, ale žezlo rozhodně nelíže – fajnovka. A tak musela slib dokončit olíznutím žezla jeho trenérka Klára. To pudl Gwaylo s olíznutím žezla problém neměl.

Po každé promoci následovalo předání psů jejich páníčkům. První patron byl zpěvák, herec a moderátor Milan Peroutka, který ještě před předáním „svého“ svěřence zazpíval dvě písně. Jako první

zazpíval Angels od Robbieho Williamse, kdy mu na pódium coby taneční skupina přiletěli ocásky vrtící Helppsi andílci. V druhé písni jsme s Lady Karneval zavzpomínali na Karla Gotta.

Dalšími letošními patrony již tradičně byli: Marta Kubišová, Leona Šenková, Patricie Pagáčová, Jan Český, Jakub Kohák, Viktor Sodoma. A nováčky mezi patrony byli František Nedvěd a Zbyněk Drda, který se spolu s Martou Kubišovou ujal slavnostního krájení dortu od Báry Mašterové.

Každý klient si převzal nejen svého psiho asistenta, ale dostal také mnoho dárků od našich dárců VAFO Praha, Aptus Czech a Společnosti O2. Díky Fondu pomoci ČSOB byli naši klienti Milánek a Eliška

obdarováni notebookem. Za celou organizaci a rodinu ještě jednou moc děkujeme.

Ani tento den se neobešel bez dojemných okamžiků. Pro mě jedním z nejsilnějších byl moment, kdy desetiletý Adam (*na fotu vlevo*) místo dárku ke svým narozeninám vybral peníze a všechny (3900 Kč) je věnoval na výcvik border kolie Majka pro paní Marii. Oprávněně tak získal obrovský respekt a úctu nás všech.

Na závěr obrovské díky patří vám všem, dobrovolníkům, dárcům, sponzorům, patronům, podporovatelům, přispěvatelům, příznivcům, chovatelům, vychovatelům a zaměstnancům Helppes, protože bez vás všech by TOHLE zkrátka nikdy nebylo. Děkujeme.

Andrea Benčová

Radiožurnal propagoval naše psy

Moc nás potěšilo, že o naši práci projevil zájem Český rozhlas Radiožurnál a koncem září odvysílal reportáž o našich psích asistentech, která byla součástí pětidílného seriálu *Výjimeční psi*. Přepis reportáže z našeho výcvikového střediska vám teď nabízíme...

Vojta z Moravskoslezského kraje má autismus. Ještě před několika lety byl agresivní, ubližoval si a odmítal chodit ven. Všechno změnila asistenční fena Azra, díky které Vojta už nemusí brát ani tlumicí léky. Psa asistenta má také Natálie, která je na vozíku. Charlie jí umí podat batůžek ze zadní části vozíku, otevřít skříň nebo dveře. Asistenční psi pomáhají i diabetikům, epileptikům, kardiakům, neslyšícím nebo lidem se sociální fobií.

„Mám ji rád. Má hnědé oči, je bílá. Je to kříženec labradora,“ hladí fenku Azru jedenáctiletý Vojta, který má středně funkční autismus. Fena mu už čtyři roky pomáhá překonávat úzkosti, deprese nebo různé afektové stavy, kdy si třeba Vojta lehne na zem a odmítá vstát. Jeho maminka Lucie si pomoc asistenčního psa nemůže vynachválit: „Když je Vojta na zemi, jde k jeho hlavě a začne ho olizovat. Funguje to samo. Vojtíšek během chvilky neví, co vlastně chtěl.“

Fenka Vojtu ráno budí, večer mu pomáhá s usínáním. Dřív to byly vyhozené situace. „Když usínal, neuměl vypnout mozek. Pořád se tloukl hlavou o polštář, protože nebyl schopný usnout. Teď Azru hladí a usne rychleji. Ráno ho pak budí a on není naštvaný, že musí jít do školy,“ popisuje maminka Lucie.

Asi rok od chvíle, kdy rodině začala pomáhat Azra, mohl Vojta vysadit tlumicí léky. „Je bez antidepresiv, už si neublíží,“ pochvaluje si jeho maminka. Azra Vojtovi taky pomáhá nastavit režim dne. Dřív odmítal chodit ven, venčit psa ale musí. Když mu řeknu: *Vojtíšku, Azrinka musí jít čurat, jdeme ven*, poznává díky tomu nová místa. Taky ho Azra nepustí do silnice,“ popisuje maminka Vojty. Podle ní díky asistenčnímu psovi lépe funguje celá rodina. S vážnou tváří říká, že kdyby nebyla Azra, manželství by se kvůli náročné péči o Vojtu nejspíš rozpadlo.

Azra nosí žlutý postroj s nápisem Asistent autisty. „Průměrná doba výcviku u pejsků je šest až devět měsíců. Pejsek se musí úkony naučit dělat naprosto spolehlivě. Azra byla ve výcviku asi osm měsíců,“ upřesňuje Zuzana Daušová, ředitelka Helppes.

Pro Vojtu bylo potřeba najít psa, který má vynikající vztah k dětem. „Jestli pes děti miluje, se dá okamžitě zjistit. Tam musí být opravdu vztah a láska. Potřebujeme psa klidného a empatického, aby ho dítě mohlo ovládat. Musí mít pevné nervy a musí umět unést autistické projevy dítěte. Musí být schopný přerušit nežádoucí chování jako bouchání hlavou o stůl nebo škrábání se,“ vysvětluje Zuzana Daušová.

JAK NÁM MŮŽETE POMOCI?

Na číslo **87 777** jednorázovou SMS
ve tvaru **DMS HELPPES 30**
(pro **30 Kč** nebo analogicky pro **60 Kč** a **90 Kč**).

Nyní můžete přispívat i dlouhodobě SMS
ve tvaru **DMS TRV HELPPES 30**
(pro **30 Kč** nebo analogicky pro **60 Kč** a **90 Kč**, které
budou **automaticky odečteny každý měsíc**).

Ukončit podporu můžete zasláním SMS
ve znění **STOP HELPPES** na číslo 87 777.

Cena DMS je 30 nebo 60 nebo 90 Kč.
Helppes obdrží 29 nebo 59
nebo 89 Kč.

Asistenčního psa má také sedmnáctiletá Natálie, která je po dětské mozkové obrně na vozíčku.

„Hned jsme si s Charliem padli do oka. Je to moje psychická i fyzická opora. Když potřebuji něco sundat na vozíku, dám mu povel a on mi to přinese, například batůžek,“ líčí dívka. Pes Charlie umí Natálii také sundat brýle, otevřít skříňku nebo sundat ponožky a rukavice.

Ne každý pes je na výcvik vhodný. Helppees se snaží vybírat štěňata od ověřených rodičů. Pes nesmí být agresivní vůči lidem ani ostatním zvířatům a nesmí mít příliš rozvinuté lovecké pudy. „Je tam testování jak povahové, tak zdravotní, a většina psů neprojde ze zdravotních důvodů. Často se používají retrívři, zlatí a labradorští. U nich jsou časté ortopedické problémy. S tím by měl pak klient problémy, pejsek by mohl třeba v pěti letech přestat chodit,“ přibližuje Zuzana Daušová.

Helppees cvičí asistenční psy také pro lidi s posttraumatickým syndromem nebo se sociální fobií. Tito lidé se pak odváží vyjít na ulici nebo do obchodu a pes v případě neočekávané situace zakročí. „My psy například učíme, že na člověka naskočí v okamžiku, kdy se k němu někdo přibližuje. Pes dodává odvalu na reakci,“ vysvětluje vedoucí výcviku.

Asistenční psi umějí po vycvičení pomáhat také neslyšícím, kardiakům, epileptikům nebo narkoleptikům, kteří náhle usínají. U diabetiků pes dokáže na základě lidského pachu reagovat na pokles nebo vzestup hladiny cukru v krvi. „Pes je schopný to zaznamenat podstatně dříve než přístroj. Člověk tak neupadne do kómatu,“ doplňuje Zuzana Daušová. Zároveň připomíná, že se na asistenční psy bez dovolení nesahá, nehladí se a už vůbec se nekrmí. „Mezi lidmi je známé to, že asistenční psi jsou hodní, že nekousnou. Člověk je však vyrušuje při práci. Pes je něčí majetek a je to úplně stejné, jako kdyby vám někdo sahal do kabelky,“ varuje Zuzana Daušová

Zdroj: Český rozhlas, Radiožurnál, foto: V. Hlaváčová

DĚKUJEME Dopravnímu podniku hl. m. Prahy

Historie pražské městské hromadné dopravy sahá hluboko do minulosti. Do roku 1897 provozovaly veřejnou hromadnou dopravu v Praze výhradně soukromé podniky.

V červnu 1897 odkoupila Praha dosud soukromou síť pražské koňky, v prosinci téhož roku byl

do pražského podniku sloučena Městská elektrická dráha Královských Vinohrad. O tři roky později pak podnik odkoupil Hlaváčkovu dráhu do Košíř a v roce 1907 Křižíkovu dráhu do Vysočan, tím byl proces monopolizace pražské veřejné hromadné dopravy završen.

Dopravní podnik hlavního města Prahy

Dopravní podnik hl. města Prahy nás již řadu let podporuje darováním sedmi přenosných ročních tramvajenek. Díky tomu můžeme s našimi čtyřnohými studenty bez problémů trénovat ve všech dopravních prostředcích na území Prahy a ušetříme nemalé finanční prostředky za jízdenky. Mnohokrát děkujeme!

Největší radost máme z našich dětských klientů

Věříte, že jsou si některé dvojice souzené? Niki má za sebou velmi těžké období. Vzhledem k traumatu, který prodělal, trávil veškerý čas zavřený doma a nebyl schopen běžného života. Jeho špatný stav nedokázaly zlepšit ani léky či různé terapie.

Od doby, kdy začal navštěvovat Betyнку v areálu Helppe, se jeho stav začínal zlepšovat. Byl díky ní schopný vyrazit na procházku, popojet stanici tramvají

a později se i chvilku zapojit do kurzu poslušnosti. Jejich vztah se každou návštěvou prohluboval a my věděli, že tyto dvě duše na sebe prostě čekaly.

Nyní už má Niki Betyнку doma a společně vstupují do nové etapy života, ve které se vrací Niki nejen do školy, ale především do plnohodnotného života. Hodně štěstí!

Prosíme, pomozte Marečkovi

Milí Helppesáci,

před časem jsem Vám psala mail o Marečkovi, který potřebuje našeho superhrdinu. Dnes Vám chci jménem Helppes i rodiny Marečka poděkovat za finanční podporu. Ta nám pomůže vycvičit chytrého signálního pejska, který umí upozornit na sníženou hladinu cukru. Mareček si tak včas vezme potřebný sladký nápoj.

Diabetes je nevypočitatelná nemoc a vyrovnat se s ní v takovémto věku, je o to náročnější. Dvě věci jsou jasné – jde o nemoc na celý život a péče o dítě s cukrovkou je náročná a nelze v ní dělat kompromisy. Proto prosím, kteří jste se ještě nezapojili, můžete tak učinit nyní na webové adrese:

<https://2secure.bluedrm.com/donate/helppes/CZ/?purpose=130>

Mnohokrát děkuji, Zuzana Daušová

Symbol Vánoc – jmelí – poslední dobou spíše škodí...

Jmelí je jako symbol štěstí a plodnosti spojeno především s Vánoci, známé jsou i jeho léčivé vlastnosti. Kromě toho se však jedná také o invazivní druh rostliny parazitující na větvích stromů. Jmelí může brzy představovat stejnou hrozbu jako kůrovec.

V dávných dobách bývalo vzácnou rostlinou. Kde roste, věděli jen lidé, kteří žili v lese. Ve středověku se využívalo plodu vařených bobulí jmelí pro lov ptactva, vyráběla se z něj silně lepi-

vá návnada. Teprve až v 17. a 18. století se jmelí dostalo na vánoční stůl jako připomínka zeleně, tedy života, přecházejícího do nového roku. Je to zvyk dávných Keltů.

Posledních zhruba padesát let se však začalo šířit i v obydlených oblastech. Z lesů se dostalo na stromy v parcích vlivem ptactva, které se jmelím živí. Z keřů jmelí ptáci sní jen bílou bobuli a jedovatá semínka, která jsou uvnitř,

nechají. Z bobulí je vymačkají, načež se jím přilepí na okraj zobáku. Lepivý viscin, skelné bílé lepidlo uvnitř bobule pak společně se semínkem otřou o větév. Když viscin uschne, tak je z něj stříbrnošedý povlak, který na větvích připomíná trus ptáků.

V dobách, kdy jmelí nebylo tak rozšířené, měli ptáci v přírodě možnost se živit jinými druhy ovoce a plodů než dnes. Dnešní industrializovaná krajina je však velice chudá. Takže když tady ptáci na jaře přiletí, nemají do čeho „zobnout“. Ptáci si

na jmelí nikterak nepochutnávají, nezobali by ho, kdyby měli na výběr něco jiného.

Když je jmelí hodně, trpí napadené rostliny něčím, co by se dalo přirovnat k velké žízni – jmelí bere stromu vodu a živiny a ten pak potřebuje přibírat ještě více vody, jelikož ji i více vypařuje. Jmelí způsobuje to, že strom potřebuje až třikrát více vody. Pokud vodu nemá v případě např. velkého sucha, strom uschne a začne ho likvidovat kůrvec.

Zdroj: internet

Jestlipak víte...?

Ze které země pochází zvyk zavěšování větvičky jmelí v místnosti? Z Anglie – dodnes mnoho rodin věří v jeho kouzelnou moc a málokde chybí o Vánocích zavěšená větvička. Čím více bílých bobulek jmelí má, tím více štěstí na vás prý v novém roce čeká.

Z jakých dob se do dnešních dnů dochovala víra, původně staré pohanské rituály, ve zlaté prasátko, magie jmelí, pálení purpury a příprava obřadního pečiva? Z dob Keltů.

V jaké přírodní události vlastně tkví prastará podstata oslav vánočních svátků? V zimním slunovratu – symbolizuje ho světlo a zapalování svíček.

Proč se říká starému českému vánočnímu jídlu *černý kuba*? Podle hřibů modráků, které se do kuby přidávají a zbarvují pokrm dočerna.

Se kterou domácí činností byly spojeny bíle oděné obchůzkové bytosti Lucie? Předání lnu – v den jejich obchůzky se nesmělo příst vlákno, neposlušným hospodyním Lucie rozmetaly napředené nitě po místnosti.

Jak je nazýván malý přenosný betlém, se kterým obcházel děti stavení? Skříňkový.

Jakou událost symbolizuje den 28. 12. nazývaný Mlád'átka? Malé chlapce ve věku do dvou let pobité na Herodův příkaz v Jeruzalémě, kteří se stali prvními oběťmi křesťanské víry. Herodes, židovský král, patřil k nejbezohlednějším a nejkrvavějším postavám světových dějin. Známá Betlémská kaple v Praze byla zasvěcena právě Mlád'átkům betlémským.

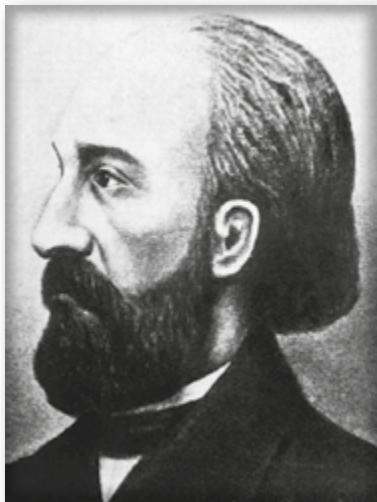
Kdy a kde se v Praze údajně poprvé objevil nazdobený vánoční stromeček? 1812 u režiséra Leibicha v Libni.

Co je to myrha, kterou přinesli tři králové Ježíškovi? Sušená vonná pryskyřice z myrhovníku.

Se kterým městem je spojen osud Jana Jakuba Ryby, autora České mše vánoční?

Rožmitál pod Třemšínem. Jan Jakub Ryba žil v letech 1765–1815. Rybova mše je obdobou jesličkové hry přenesená na strukturu mše, zasazená do prostředí českého venkova – a co více – v českém jazyce! Brzy po svém vzniku vzbudila velký ohlas a stala se symbolem českých Vánoc. Rybův život byl pravým opakem této radostné a krásné skladby – po celý život narážel na neporozumění vrchnosti, ve své učitelské práci, měl dlouhé spory s místním farářem. Také ho mučila krutá nemoc. Ten osudný den byl zřejmě nevyhnutelný... nedolal slovům svého oblíbeného Seneky: abych dobře umřel, musím umřít rád... a na okraji lesa nedaleko Rožmitálu spáchal sebevraždu. Zbylo po něm sedm dětí a manželka Anna.

Ve které zemi nosí dárky trpasličí dědeček Jultombe spolu s trpasličky Julnissar? Ve Švédsku. Občas však na sebe vánoční skřítek bere podobu kozla, podle legendy o starém lakomém kozlovi, který odmítl darovat Ježíškovi chlup na teplou přikrývku. Vánoce ve Švédsku jsou oslavami živého světla, elektrické žárovičky se nepoužívají, v každé domácnosti hoří mnoho svíček.

Čemu se dříve říkalo calta, štědrovka nebo húska? Vánoce – vánočky patří mezi nejstarší české obřadní pečivo, kousek se dával dobytku, další kousek se házel do studny, aby měla dobrou vodu a kousek musel dostat i dobrý služebník ale špatný pán – oheň.

Kalendař akcí, které jsme letos stihli

... dvě třetiny akcí jsme však museli z důvodů koronavirové nákazy zrušit

- 13. 3. – Seminář „Sociální komunikace s dospělými klienty s PAS“
- 3. 6. – Focení kalendáře Helpes 2021
- 4. 6. – Zkoušky asistenčních psů
- 10. 6. – Canistrapie v Domově sociálních služeb Neklanka
- 12. 6. – Dobrovolnický den Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., Vienna Insurance Group
- 17. 6. – Zkoušky + testy asistenčních psů
- 23. 6. – Předání petice (paní poslankyni Aleně Gajdůškové a panu poslanci Radku Holomčíkovi)
- 25. 6. – Setkání pracovní skupin. MČ Praha 5
- 28. 6. – Zpívání z vyhořelého balkonu – restaurace Černý Kohout
- 7. 7. – Canistrapie v Domově sociálních služeb Neklanka
- 8. 7. – Jednání s ministryní MPSV (zákon o asistenčních psech)
- 11. 7. – Letiště Praha, Runway Park (Léto plné zábavy) – doprovodný program
- 14. 7. – Vzdělávací program pro děti z příměstského tábora
- 22. 7. – Testy asistenčních psů
- 4. 8. – Canistrapie v Domově sociálních služeb Neklanka + natáčení reportáže ČRo
- 8.–16. 8. – Rekondice klientů Helpes, Líchovy
- 17. 8. – Návštěva dárců ze společnosti Scott Bader
- 19. 8. – Zkouška + testy asistenčních psů
- 20. 8. – SDGs (Sustainable Development Goals = Cíle udržitelného rozvoje) Networking, katalog udržitelných dárců, pořádala Asociace společenské odpovědnosti
- 21. 8. – Vzdělávací program pro děti z příměstského tábora
- 3. 9. – Canistrapie v Domově sociálních služeb Neklanka
- 9. 9. – Vyhlášení výsledků ankety Zlatý středník
- 14. 9. – Kurz „Úvod do soc. práce s lidmi se sluchovým postižením – vzdělávání trenérů
- 19. 9. – Superden 2020

Sunny

Náš nejmilejší Sunny,
už jsi tu dva roky s námi.
Tím, že dostali jsme právě tebe,
získali jsme dar doslova z nebe.
Dáváš nám všem něhu a lásku,
máš bílý závoj na ocásku.
Tvoje oči, ty nikdy nelžou,
když všechny lidské sliby selžou.
Všude po domě se válí tvá srst,
denně jí nasbíráme minimálně hrst.
Tvé sliny jsou nalepené na zemi,
už nikdy se jich nezbavíme, zdá se mi.
Rád se procházíš a kocháš v lese,
jsi už tak velký, že žádný z nás Tě neunese.
Nevím, co bychom dělali,
kdybys tu nemohl s námi být,
jak jsme vůbec bez Tebe mohli žít?
Tvé uslintané pusinky jsou sladké jak med,
vždycky k nám přiběhneš radostně a hned.
Vytahuješ z nás naše negace,
za to si zasloužíš ovace.
Ty jsi prostě to nejlepší, co máme,
za nic na světě Tě nikomu nedáme!
Pomáháš nám ve dne v noci,
nenecháš nás bez pomoci.
Za to vše Ti strašně moc děkujeme,
nejvíc jak to jde, Tě milujeme.
Jsi náš anděl, lásko!
Díky!
Tvoje rodina

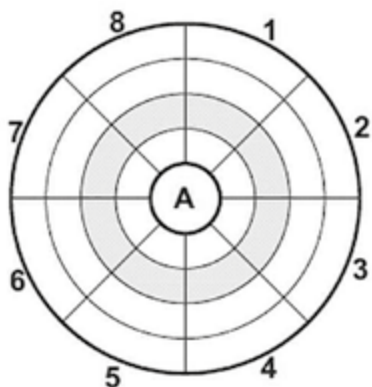
Luštíme nejen pro zábavu

Česká abilympijská asociace se od svého založení v roce 1997 zabývá prvořadě činnostmi, které značnou měrou přispívají ke zlepšování života osob se zdravotním postižením.

Většina aktivit se soustředí do moderního sídla spolku s názvem Centrum Kosatec www.centrumkosatec.cz. Českou abilympijskou asociaci a Helppes spojuje především chvályhodná činnost ve prospěch osob, které musejí kvůli svému zdravotnímu (nebo sociálnímu) handicapu čelit různým bariérám.

Nejvěrnější přítel člověka je pro řadu osob se závažným zdravotním postižením také přítelem do „nepohody“. Jako „pomocnou ruku“ ho po jeho důkladném vycvičení tito lidé používají pro vykonávání různých úkonů, které sami nedokážou, případně jen s velkou námahou. Pro jiné zase slouží jako „anděl strážný“, aby je včas upozornil na nebezpečné situace související s jejich onemocněním.

Existuje mnoho plemen, jejichž zástupce lze „při dobré konstelaci hvězd“ připravit k vykonávání záslužné pomoci lidem s nějakým zdravotním handicapem – několik takových skrývají tajenky otištěných jednoduchých doplňovaček. Velmi často to bývá ... (svislá dvojvýrazová). Lidem s velkou aktivitou se doporučuje např.... (svislá). Vycvičit se ale také dají různí ... (kruhová doplňovačka).

KRUHOVÁ DOPLŇOVAČKA

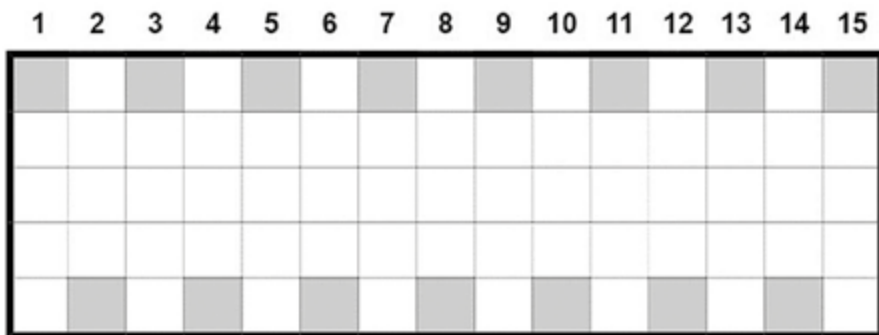
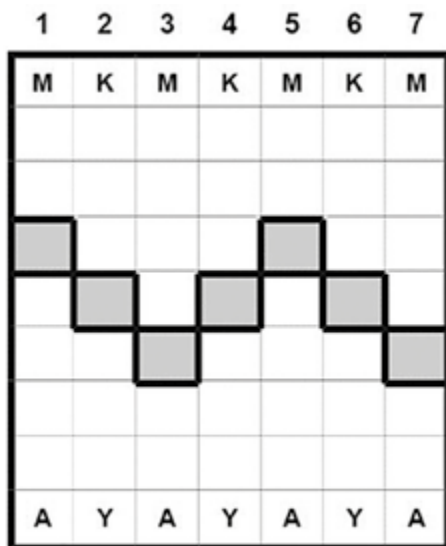
- 1. Náboženská skupina. – 2. Zeměpisná souřadnice. – 3. Listnatý strom s bílou kůrou.
- 4. Psací náčiní. – 5. Základní potravin. – 6. Čára. – 7. Pohlavek. – 8. Výkvět společnosti.

SVISLÁ DVOJVÝRAZOVÁ DOPLŇOVAČKA

Poslední písmeno prvního výrazu je zároveň prvním pro druhé.

1. Zručný člověk; dovednost.
- 2. Opis; části cyklistického závodu. – 3. Bláto; 1000 kilogramů. – 4. Rychlá plachetnice; automobilová hvězdicová jízda.
5. Opak velkých; Peršanka.
6. Severomoravské pohraniční město; součásti mužského oblečení.
7. Dělník provádějící montáže; kovonosná hornina.

Pomůcka: klipr.

SVISLÁ DOPLŇOVAČKA

- 1.** Soubor map. – **2.** V zadní části. – **3.** Horní část pokoje. –
4. Pravěký chobotnatec. – **5.** Kovbojská slavnost. – **6.** Poštovní
úřad. – **7.** Symbol nevinnosti. – **8.** Bílý sport. – **9.** Šasek. –
10. Nevidomý. – **11.** Plody. – **12.** Patřící Janovi. – **13.** Autor románu
Krakatit. – **14.** Vyrobená z drahého kovu. – **15.** Domácí šelmy.

Autor: Miloš Kajzrlík, Česká abilympijská asociace

Také přemýšlíte nad tím, co koupit svým příbuzným, přátelům, kolegům, kamarádům... zkrátka těm, které máte rádi k Vánocům?

Nebylo by pěkné udělat radost hned dvakrát? Nejen obdarovanému, ale také tomu, od koho dárek koupíte?

Kalendář, který potěší...

Kalendář 2021 přece užije každý... Stejně tak jako tričko a je-li navíc s vtipným textíkem např. *Tlapku na to! HELPPES. HELPPES ŠTĚKÁM O POMOC! Když mám volno dělám psí kusy*, je úspěch

zaručený,
to nám věřte.
Kromě výše uvedeného máme aktuálně v nabídce také roušky s logem Helppesu. Podívejte se na naše stránky, možná vás budou inspirovat a našim klientům pomůžete. Kalendář si můžete objednat na [http://](http://pomahame.helppes.cz/kalendar/)

pomahame.helppes.cz/kalendar/

Všem, kteří nás podporujete, mnohokrát děkujeme!

 BERNER

ŽIŽKOVSKÉ
 DIVADLO
JÁRY CIMRMANA

EY

Building a better
working world

Dopravní podnik
hlavního města Prahy

KEY®
PROMOTION

ACI

Auto Components
International

 KC DYS®

AV
ANALOGIA

Všem, kteří nás podporujete, mnohokrát děkujeme!

**Rozhodují
činy.**

Schubert

ŠKODA

RÖSSMANN

Equa bank

DARUJME.CZ

WMC | GREY

VETCENTRUM
Duchek s.r.o.

GENERALI
ČESKÁ POJIŠŤOVNA

nadace leontinka

Bulletin pro příznivce asistenčních psů

**Říkám ti, že letos
Ježíšek přijde!**

**No jen aby nebyl
v karanténě...**

**Přátelé,
to je z letošního čtvrtého čísla Helppsíka všechno.
Přejeme vám i vašim pejskům do dalších měsíců
hlavně hodně zdraví. Mějte se všichni moc hezky
a nad stránkami našeho bulletinu se těšíme brzy
zase na shledanou. Máme vás rádi.**

Váš Helppsík

Helppsík – bulletin pro příznivce asistenčních a vodicích psů. Redakce Zuzana Trankovská ml., grafické zpracování Bohdan Bezvoda, fotografie archiv o. p. s. Helppes.

Helppsík